

Zadania sprawdzające osiągnięcia ucznia do działu „Style i gatunki muzyczne” – Muzyka w gimnazjum.

Kontrola osiągnięć uczniów to ważne ogniwo procesu dydaktyczno – wychowawczego, ponieważ daje obraz rzeczywistych umiejętności ucznia (przydatnych przedmiotowo i ponadprzedmiotowo). Opierając się na wewnątrzszkolnym systemie kształcenia i oceniania i w zgodzie z procesem poznawczym uczniów, materiał został podzielony na 4 poziomy: A, B, C, D, gdzie:

- Poziom A – to pojęcia,
- Poziom B – umiejętność definiowania, określania,
- Poziom C – opisywanie zjawisk i ich wyjaśnianie,
- Poziom D – tworzenie, konstruowanie w sytuacjach problemowych

Poziom A – wymienia i rozróżnia polskie tańce narodowe; podaje nazwę tańca w oparciu o znajomość jego cech; definiuje pojęcie; *folklor, etnologia, etnografia*; wymienia placówki miejscowych instytucji kultury; podaje przykłady cyklicznych imprez kulturalnych własnego regionu; lokalizuje informacje o imprezach kulturalnych w prasie i innych środkach przekazu.

Poziom B – rozpoznaje rytmy polskich tańców narodowych; omawia zwyczaje i obrzędy ludowe; zauważa motywy ludowe w tańcach stylizowanych; wyjaśnia charakter miejscowych instytucji kultury; opisuje sylwetki znanych muzyków lokalnych i ich dorobek; samodzielnie wyszukuje adresy instytucji; porządkuje zebrane informacje z kalendarza imprez.

Poziom C – charakteryzuje polskie tańce narodowe; odkrywa znaczenie etnografii dla dorobku polskiej muzyki ludowej; wyszukuje w przykładach z literatury (proza) cech polskich tańców ludowych i właściwie je przyporządkowuje; omawia organizację życia muzycznego w Polsce w kontekście własnego regionu; charakteryzuje pojęcia „masowość” i „komercyjność”; umiejętnie korzysta z zebranych informacji.

Poziom D – wyjaśnia pojęcie stylizacji w muzyce artystycznej; układa kompozycje rytmiczne w oparciu o fragmenty poezji i rytmy tańców polskich; interpretuje zmiany zachodzące w słuchanym utworze; formułuje poglądy dotyczące znaczenia folkloru w życiu danego narodu; ocenia wartość użytkową koncertów, spektakli i imprez muzycznych; uzasadnia własne preferencje i wybory z oferty muzycznej regionu; pisze recenzję wybranej imprezy muzycznej.

Lista kontrolna zadań sprawdzających osiągnięcia ucznia**POZIOM A**

- Wskaż szereg, w którym wszystkie instrumenty należą do *strunowych szarpanych*:
 - gitara, trąbka, harfa, pianino;
 - harfa, klawesyn, saksofon, ksylofon;
 - gitara, harfa, lutnia, lira;
 - klawesyn, altówka, mandolina, banjo.
- Wśród wymienionych nazw dźwięków wskaż te, które są nazwami literowymi:
g, fa, c, h, mi, e, d, sol, f, a, do, la
- Podaj źródła dźwięku oraz przykłady instrumentów z grupy perkusyjnych.
- Podczas słuchania utworu („*Kanon*” – *J. Pachelbel*) rozpoznaj, jakie instrumenty pojawiają się kolejno. Wpisz ich nazwy w pola diagramu:

POZIOM B

- Na strunie skrzypiec lub gitary zagrajcie (przez szarpnięcie) najpierw najniższy z możliwych, potem trochę wyższy i najwyższy dźwięk. Powtórzcie ćwiczenie na grubszych i cieńszych strunach. Określ następnie, od czego zależy wysokość dźwięku?
- Jakie są cechy wspólne instrumentów strunowych?
- Na podstawie wykresu określ stopień natężenia głośności dla poszczególnych czynności:

110 dB	
90 dB	
60 dB	
30 dB	
10 dB	

A

B

C

D

E

POZIOM C

1. W prezentowanym utworze („*Koncert na trąbkę D – dur*” cz. II – G. Ph. Telemann) usłyszysz pewien instrument muzyczny. Rozpoznaj go i scharakteryzuj (budowa, brzmienie, barwa, źródło dźwięku itp.).
2. Skonstruuj instrument muzyczny wykorzystując szklanki lub butelki. Następnie spróbuj nastroić instrument według kolejnych stopni oktawy, korzystając z klawiatury pianina.
3. Wyjaśnij, od czego zależy czas trwania dźwięku?

POZIOM D

1. Udowodnij twierdzenie: „*Dźwięk powstaje na skutek drgania przedmiotów i dochodzi do naszego ucha w postaci fali akustycznej*”.
2. Dokonaj analizy instrumentalnej utworu „*Carmen*” – suita cz. I - G. Bizeta.
3. Za pomocą znaków graficznych (np. kółka) dokonaj rozmieszczenia poszczególnych grup i instrumentów orkiestry symfonicznej. Ustal miejsce dla dyrygenta.

POZIOM C

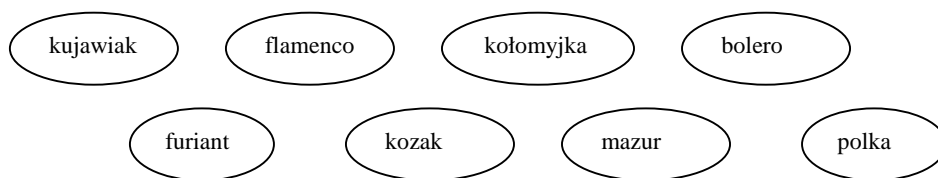
1. Połącz nazwy tańców z nazwami ich macierzystych krajów:

♪ Bolero	- Czechy,
♪ Czardasz	- Hiszpania,
♪ Hopak	- Polska,
♪ Mazur	- Rosja,
♪ Polka	- Austria
♪ Tango	- Włochy,
♪ Tarantela	- Argentyna,
♪ Walc	- Węgry,

2. Jakie podobieństwa i różnice występują w ludowej muzyce europejskiej i orientalnej?

3. Wyjaśnij okoliczności powstania polskiego hymnu narodowego.

4. Połącz w pary nazwy tańców: polskich, czeskich, ukraińskich i hiszpańskich:

POZIOM D

1. Przygotuj z kolegami z klasy inscenizację dowolnego staropolskiego zwyczaju.

2. Biorąc pod uwagę różnorodność zainteresowań muzycznych kolegów z klasy zaplanuj wspólne wyjście na koncert muzyczny.

Opracowanie: Joanna Grębowska - Szpak